0.1 Newtons metode

Gitt en funskjon f(x) og likningen

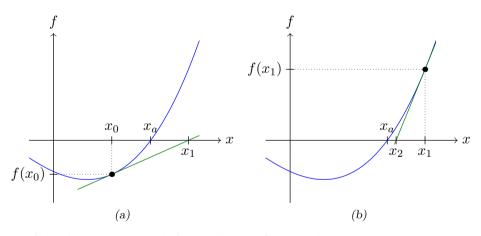
$$f = 0$$

Ved Newtons metode følger man følgende resonnement for å finne en løsning av likningen:

Gitt at $f(x_a) = 0$. Vi starter med en x-verdi x_0 . Skjæringspunktet mellom x-aksen og tangenten til f i x_0 kaller vi x_1 . Vi antar at $|x_1 - x_a| < |x_0 - x_a|$.

Siden x_1 er skjæringspunktet mellom x-aksen og tangenten til f i x_0 , har vi at ^{1}

$$f'(x_0)(x_1 - x_0) + f(x_0) = 0$$
$$f'(x_0)x_1 = f'(x_0)x_0 - f(x_0)$$
$$x_1 = x_0 - \frac{f(x_0)}{f'(x_0)}$$

Ved å bruke tangenten til f i x_1 , kan vi finne enda en ny x-verdi, som vi antar gir en bedre tilnærming til x_a enn det x_1 gir. Denne prosedyren kan vi gjenta fram til vi har funnet en x-verdi som gir en tilstrekkelig tilnærming til x_a .

¹Se oppgave??

Regel 0.1 Newtons metode (Newton-Rhapson metoden)

Gitt en funskjon f(x) og likningen

$$f = 0$$

hvor $f(x_a) = 0$. For et passende valg av x_n antas det da at $|x_{n+1} - x_a| < |x_n - x_a|$, hvor

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$$

0.2 Trapesmetoden

Gitt en funksjone f(x). Integralet $\int_a^b f \, dx$ kan vi tilnærme ved å

- 1. Dele intervallet [a, b] inn i mindre intervall. Disse skal vi kalle delintervall.
- 2. Finne en tilnærmet verdi for integralet av f på hvert delintervall.
- 3. Summere verdiene fra punkt 2.

I figur 1a har vi 3 like store delintervaller. Hvis vi setter $a=x_0$, betyr dette at

$$x_1 = x_0 + h$$
  $x_2 = x_0 + 2h$ $x_3 = x_3 + 3h = b$

hvor $h = \frac{b-a}{3}$. En tilnæret verdi for $\int_a^{x_1} f \, dx$, får vi ved å finne arealet til trapeset med hjørner (husk at $x_0 = a$)

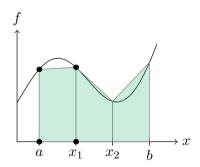
$$(x_0,0)$$
  $(x_1,0)$ $(x_1,f(x_1))$ $(x_0,f(a))$

Dette arealet er gitt ved uttrykket

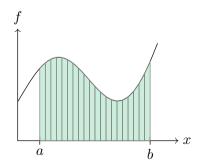
$$\frac{1}{2}(x_1 - x_0) \left[f(x_0) + f(x_1) \right]$$

Ved å tilnærme integralet for hvert delintervall på denne måten, kan vi skrive

$$\int_{a}^{b} f \, dx \approx \sum_{i=0}^{2} \frac{1}{2} (x_{i+1} - x_i) \left[f(x_i) + f(x_{i+1}) \right]$$

(a) Tilnærming med 3 delintervaller.

(b) Tilnærming med 20 delintervaller

Figur 1

Regel 0.2 Trapesmetoden

Gitt en integrerbar funksjon f. En tilnærmet verdi for $\int_a^b f dx$ er da gitt som

$$\int_{a}^{b} f \, dx \approx \sum_{i=0}^{n} \frac{1}{2} (x_{i+1} - x_i) \left[f(x_i) + f(x_{i+1}) \right]$$

hvor $a = x_0, b = x_n \text{ og } x_{n+1} > x_n.$

Merk

Slik regel 0.2 er formulert, vil [a,b] være delt inn i n+1 delintervaller. Det er heller inget krav om at delintervallene skal være like store, men det gjør implementeringen av metoden lettere. Uttrykket for h fra side 3 vil i så fall bli

$$h = \frac{b - a}{n + 1}$$